

e-newsletter

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ
ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ
|1987-2017|

δράση ΠΟΣΕΑ ΣΚΑΪ ΒΙΚΟΣ

ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΖΩΤΟΥ

Μέσα στον κυκεώνα προβλημάτων και δυσκολιών που βιώνει η χώρα μας το τελευταίο διάστημα, τον όρο "Όσο υπάρχουν ΑΝΘΡΩΠΟΙ" έρχεται να επιβεβαιώσει και να επισφραγίσει η κίνηση ανθρωπιάς και αγάπης προς όφελος της κοινωνίας, η δράση ενημέρωσης του κοινού για την Εθελοντική Αιμοδοσία με τίτλο "**Όσο φυσικό είναι να πίνεις νερό, τόσο φυσικό είναι να δίνεις αίμα**".

Μια δράση η οποία πραγματοποιήθηκε από τους Συλλόγους Εθελοντών Αιμοδοτών, τους Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε συνεργασία με την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Εθελοντών Αιμοδοτών (Π.Ο.Σ.Ε.Α.), την ευγενική χορηγία της ΒΙΚΟΣ Α.Ε, και την προβολή από τον όμιλο ΣΚΑΪ, που αφορούσε την πραγματοποίηση Εθελοντικών Αιμοδοσιών ανά την Ελλάδα με στόχο τη συγκέντρωση όσο το δυνατόν περισσότερων μονάδων αίματος που αναμφίβολα θα χαρίσει ζωή και χαμόγελο στους άγνωστους συνανθρώπους που θα το δεχτούν.

Στην εν λόγω δράση συμμετείχαν **πενήντα (50) Αιμοδοτικοί Φορείς-Σύλλογοι Μέλη** της Π.Ο.Σ.Ε.Α. και Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης της χώρας όπου για οκτώ εβδομάδες καλούσαν τους πολίτες να αιμοδοτήσουν και να προσφέρουν δέκα λεπτά από το χρόνο τους με αποτέλεσμα τη συγκέντρωση **2.146 μονάδων αίματος**, αποδεικνύοντας εμπράκτως πως η συνεργασία φορέων είναι επιτακτική ανάγκη και πάντα λειτουργεί αποτελεσματικά αποφέροντας το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Η ΒΙΚΟΣ Α.Ε. προσεγγίζει με μεγάλη ευαισθησία το θέμα, τονίζοντας τη σημασία και τη σπουδαιότητα που έχει για την κοινωνία η προσφορά αίματος, ταυτίζοντας τη φυσική πράξη τού να πίνεις νερό με το να δίνεις αίμα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της αφοσίωσης της εταιρείας σε αυτήν την προσπάθεια είναι ότι σε όλες τις συσκευασίες των προϊόντων της βρίσκεται η «καρδιά», που αποτελεί το σήμα της Εθελοντικής Αιμοδοσίας, ενώ πολύ σημαντική είναι και η δράση των εργαζόμενων της ΒΙΚΟΣ Α.Ε., οι οποίοι συμμετέχουν ενεργά, τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο, σε οργανωμένες αιμοδοσίες στις εγκαταστάσεις της εταιρείας, σε Ιωάννινα και Αθήνα.

ΤΟΣΟ ΦΥΣΙΚΟ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΠΙΝΕΙΣ ΝΕΡΟ, ΤΟΣΟ ΦΥΣΙΚΟ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΔΙΝΕΙΣ ΑΙΜΑ.

Νέα τηλεοπτική & ραδιοφωνική καμπάνια
για την προώθηση της **Εθελοντικής Αιμοδοσίας**

Ο ΣΚΑΪ μέσα από την τηλεόραση, το ραδιόφωνο και την ιστοσελίδα του ενημέρωσε για τα οφέλη της αιμοδοσίας, έδειξε πλάνα από τις αιμοληψίες και πήρε συνεντεύξεις από τους Συλλόγους που συμμετείχαν. Στην καμπάνια αυτή συμμετείχαν οι παρακάτω φορείς-σύλλογοι μέλη της ΠΟΣΕΑ:

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΚΕΝΤΡΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΑΣ "Ο ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ"
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ "Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ Ο ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ" Ν. ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΑΓΡΙΝΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΔΩΡΗΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΩΜΑΤΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ "ΔΕΣΜΟΙ ΑΙΜΑΤΟΣ"
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΔΩΡΗΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ "ΣΤΕΛΛΑ ΜΑΝΩΛΑ-ΚΟΥΡΤΗ"
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΦΕΡΩΝ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΚΑΡΠΑΘΟΥ-ΚΑΣΟΥ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΡΟΔΟΠΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΤΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΑΘΗΝΩΝ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΚΑΡΑΜΑΝΔΑΝΕΙΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΑΙΔΩΝ ΠΑΤΡΩΝ "Ο ΑΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ"
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ - ΤΜΗΜΑ ΚΙΛΚΙΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ & ΔΩΡΗΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ "Ο ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ"
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ & ΔΩΡΗΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ-ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ "ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ"
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ-ΑΙΜΟΔΟΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ Τ.Δ. ΚΟΥΤΣΕΛΙΟΥ του ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ & ΔΩΡΗΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΩΜΑΤΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ Ν. ΑΡΤΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΑΝΑΤ. ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ "Ο ΔΕΣΜΟΣ"
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ-ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ (ΑΙΜΟΣ)
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΔΩΡΗΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΛΕΟΥΣΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΕΡΠΝΙΩΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ "Η ΤΕΡΠΙΝΗ"
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΓΑΛΑΤΙΝΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ Ν. ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑΣ - ΗΜΑΘΙΑΣ "Η ΑΓΑΠΗ"
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ Ν. ΧΑΝΙΩΝ "ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ"
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΗΣ ΕΒΡΟΥ "ΑΓ. ΓΛΥΚΕΡΙΑ"
ΣΥΛΛΟΓΟΙ & ΦΟΡΕΙΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ Π.Ε. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ (ΚΟ.Δ.Ε.ΔΗ.Σ.)

ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΛΗΝΗΣ - ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ - ΔΗΜΟΣ ΦΥΛΗΣ / ΘΡΙΑΣΙΟ - ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ - ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ - ΔΗΜΟΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ - ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ - ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ - ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ - ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ - ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ - 14ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΙΚΑΙΑΣ

Γιατί οι άνθρωποι ΔΕΝ αιμοδοτούν και τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό;

ΤΟΥ ΔΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΥΛΙΕΡΑΚΗ
ΨΥΧΟΛΟΓΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Εισαγωγή

Η αιμοδοσία, ως πρακτική ενταγμένη στο δίπολο «υγεία – αρρώστια», δεν είναι ένα απλό φαινόμενο. Αφενός συνάδει με όλες τις εκφάνσεις της ατομικής και συλλογικής ζωής των ανθρώπων και αφετέρου επιλύεται μέσω πολλαπλών παρεμβάσεων σε θεσμικό, οικονομικό και ψυχολογικό επίπεδο (1).

Σήμερα, εξαιτίας των μεταγίσεων, των τροχαίων ατυχημάτων και της αυξανόμενης συχνότητας της μεσογειακής αναιμίας, εκτιμάται ότι κάθε χρόνο απαιτούνται περίπου 600.000 μονάδες αίματος και παραγώγων. Η ανάγκη αυτή καλύπτεται κατά το ήμισυ από εθελοντές αιμοδότες – μέσω των συλλόγων εθελοντών αιμοδοτών, περίπου κατά 40% από τους συγγενείς / φίλους των ασθενών, ένα μικρό ποσοστό καλύπτεται από τις ένοπλες δυνάμεις, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό εισάγεται, με αποτέλεσμα αφενός την οικονομική «αιμορραγία» του συστήματος και αφετέρου την ύπαρξη κινδύνου για την ασφάλεια των ληπτών. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί επιτακτική ανάγκη προσέλευσης και διατήρησης μη αμειβόμενων εθελοντών αιμοδοτών, στόχος που επιτυγχάνεται μόνο αν αλλάξουν η γνώση, οι στάσεις και οι αντιλήψεις του πληθυσμού σε θέματα αιμοδοσίας, αν οι άνθρωποι κατανοήσουν την ανάγκη για ασφαλές αίμα και αν εντέλει αλλάξουν τη συμπεριφορά τους, προς την κατεύθυνση της σταθερής, εθελοντικής, μη αμειβόμενης αιμοδοσίας.

Το να δώσει κάποιος αίμα (αιμοδοσία) είναι μια συμπεριφορά υγείας και ως τέτοια: α) μπορεί να αλλάξει με την πάροδο του χρόνου και τις εμπειρίες της ζωής – για παράδειγμα, κάποιος αποφασίζει να γίνει εθελοντής αιμοδότης, μόνο αφού βιώσει μια αρρώστια στο οικογενειακό περιβάλλον, β) δεν συνδέεται απαραίτητα με

άλλες θετικές συμπεριφορές – για παράδειγμα, κάποιος μπορεί να είναι τακτικός εθελοντής αιμοδότης, αλλά να καπνίζει, γ) καθορίζεται από διαφορετικά κίνητρα, σε σχέση με άλλες θετικές συμπεριφορές – για παράδειγμα, κάποιος μπορεί να είναι εθελοντής αιμοδότης γιατί έχει αναπτύξει ισχυρό αίσθημα αλληλεγγύης και αλtruισμού, αλλά φορά πάντα τη ζώνη ασφαλείας για να προστατέψει τη ζωή του (2).

Οι άνθρωποι αποκτούν τις συμπεριφορές υγείας (και την αιμοδοσία) παρατηρώντας και μαθαίνοντας. Όταν οι συμπεριφορές επαναλαμβάνονται, τότε εγκαθιδρύονται και γίνονται (υγιείς) *συνήθειες*: οι άνθρωποι τις «κάνουν αυτόματα», χωρίς να το σκέφτονται (3). Έτσι θέλουμε να σκέφτονται και να πράττουν οι άνθρωποι σε σχέση με την αιμοδοσία!

Γιατί οι περισσότεροι άνθρωποι δεν αιμοδοτούν;

Οι έρευνες στο εξωτερικό έχουν δείξει ότι οι περισσότεροι άνθρωποι δεν είναι πρόθυμοι να γίνουν εθελοντές αιμοδότες. Στην Ελλάδα, η μοναδική πανελλαδική έρευνα της Π.Ο.Σ.Ε.Α. - MRB, το 2008, κατέδειξε ότι περίπου 70% όσων συμμετείχαν δήλωσαν ότι δεν είχαν δώσει ποτέ αίμα! Αυτή η ομάδα ήταν κατά κύριο λόγο γυναίκες, ηλικίας 18-24, αλλά και πάνω από 65 ετών, κάτοικοι της πρωτεύουσας και με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Μάλιστα, από αυτούς, 58,3% δήλωσε ότι δεν είναι και πολύ πιθανό να δώσουν αίμα στο μέλλον! Αναρωτιέται λοιπόν κανείς, γιατί συμβαίνει αυτό;

Φαίνεται ότι από αυτούς που δεν αιμοδοτούν, μερικοί το κάνουν επειδή δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι με την πράξη αυτή μπορεί να σώσουν ζωές, άλλοι, γιατί

ενδεχομένως, θέλουν να αποκομίσουν κάποια οφέλη, άλλοι γιατί προτιμούν να «κρατήσουν το αίμα», μήπως χρειαστεί να το προσφέρουν σε συγγενείς ή σε φίλους, ενώ άλλοι γιατί απλά, δεν το έχουν σκεφτεί! Στη χώρα μας (σύμφωνα με την παραπάνω έρευνα), οι βασικοί λόγοι που οι Έλληνες δηλώνουν ότι δεν έχουν δώσει ποτέ αίμα αφορούσαν σε αδυναμία για λόγους υγείας (40,3%), φόβους (23,6%), καχυποψία απέναντι στο σύστημα αιμοδοσίας (9,2%) και αμέλεια / έλλειψη ανάγκης (82,9%)!!!

Τι μπορούμε να κάνουμε;

Η συνειδητή απόφαση ενός ατόμου να γίνει εθελοντής αιμοδότης είναι «δύσκολη», με την έννοια ότι καθορίζεται από κοινωνικούς, ψυχολογικούς και οργανωτικούς παράγοντες. Την ίδια στιγμή, η προσφορά αίματος σε συγγενή ή φίλο και όχι η εθελοντική προσφορά καθορίζει τη συμπεριφορά των σποραδικών αιμοδοτών. Μόνο σε όσους θεωρούν τους εαυτούς τους «εθελοντές αιμοδότες» και περισσότερο σε όσους προσφέρουν αίμα συστηματικά, η προσφορά και ο αλτρουισμός είναι το κυρίαρχο κίνητρο.

Η προσέλκυση σταθερών εθελοντών αιμοδοτών προϋποθέτει το σχεδιασμό και την υλοποίηση επιστημονικά τεκμηριωμένων και άρτια οργανωμένων παρεμβάσεων, στο πλαίσιο μιας οργανωμένης πολιτικής για την αιμοδοσία, η οποία πρώτα και κύρια εξασφαλίζει σταθερή οικονομική στήριξη, καθορίζει με ακρίβεια τις ομάδες του πληθυσμού από τις οποίες θα μπορούσαν να προέλθουν οι εθελοντές αιμοδότες (για παράδειγμα, η έρευνα της Π.Ο.Σ.Ε.Α. – MRB προσδιόρισε ότι οι νέοι, από 18 – 34 ετών αποτελούν μια σημαντική «δεξαμενή» πιθανών αιμοδοτών),

αποτυπώνει τα κίνητρά τους, προσδιορίζει τους παράγοντες που διευκολύνουν την προσέλευση για αιμοδοσία (η ενθάρρυνση από το φιλικό περιβάλλον και από άλλους αιμοδότες) και αξιοποιεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό τους διαθέσιμους ανθρώπινους πόρους (π.χ. προσωπικό των υπηρεσιών αιμοδοσίας του Εθνικού Συστήματος Υγείας, τα μέλη των Συλλόγων Εθελοντών Αιμοδοτών) και τις καινοτόμες ιδέες που παράγονται και μεταφράζονται σε τεχνολογίες (Διαδίκτυο, Κοινωνικά Δίκτυα, εφαρμογές έξυπνων κινητών τηλεφώνων).

Η βελτίωση της υγείας του πληθυσμού, έτσι ώστε να μειωθούν τα ποσοστά των δυνητικών αιμοδοτών που αποκλείονται, είναι ένα γενικότερο ζήτημα πολιτικής, που ξεπερνά τους στόχους της αιμοδοτικής εκπαίδευσης.

Η απο-εγκαθίδρυση του φόβου ως προς συγκεκριμένα στοιχεία της αιμοδοτικής πράξης (π.χ. η θέα του ίδιου του αίματος, η επαφή με τη βελόνα, το νοσοκομειακό περιβάλλον κ.λπ.) απαιτεί επικοινωνιακή προσέγγιση, η οποία δίνει έμφαση στην άνευ όρων κατανόηση και αποδοχή του άλλου ως προς την ύπαρξη αρνητικών συναισθημάτων (ενσυναίσθηση), στη δυνατότητα έκφρασης του φοβικού συναισθήματος και στη γνωριμία με τη διαδικασία μέσω της χρήσης τεχνικών απευαισθητοποίησης (π.χ. αρχικά, επαφή με εικόνες αιμοδοτών την ώρα που δίνουν αίμα, δυνατότητα παρακολούθησης αιμοδοσίας από απόσταση, κ.ά.)

Η οργάνωση των υπηρεσιών αιμοδοσίας απαιτεί – στο μέτρο του δυνατού – άνετους χώρους, υποστήριξη πριν την αιμοδοσία (π.χ. εξετάσεις), επάρκεια ειδικά εκπαιδευμένου στην προσέλκυση προσωπικού, στάσεις και πρακτικές ενθάρρυνσης και την ανταμοιβή των

αιμοδοτών μετά την αιμοδοσία (π.χ. επιστολή, υπενθύμιση, υλικό), οι οποίες επηρεάζουν την «επανακινητοποίηση» τους. Τέλος, μια σημαντική και εν των ουκ άνευ κρίσιμη παράμετρος αφορά στη διασφάλιση της καλής φήμης του συστήματος αιμοδοσίας, ως προς την επιστημονική επάρκεια του προσωπικού και τη συλλογή και διαχείριση του αίματος που προσφέρουν οι εθελοντές αιμοδοτές.

Επίμετρο

Η αιμοδοσία είναι από πολλές απόψεις «μοναδική» συμπεριφορά: α) είναι συνδεδεμένη με θετικές αναφορές («καλή», «απαραίτητη»), β) έχει ένα θετικό κοινωνικό αντίκτυπο, αφού βασίζεται στις έννοιες του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης, γ) μπορεί να μην γίνεται για λόγους υγείας και δ) προσφέρει δυνατότητες κοινωνικής αναγνώρισης και απόκτησης θετικής ταυτότητας. Την ίδια στιγμή, είναι μια «ατομική πρακτική», που λαμβάνει χώρα σε ένα «πολιτικό», οικονομικό και πολιτιστικό περιβάλλον και χρειάζεται πολλαπλές συνεισφορές (από την ψυχολογία, την κοινωνιολογία, την ιατρική), αλλά και μια οπτική δημόσιας υγείας, για να την ερμηνεύσουμε και να την «επεκτείνουμε».

Αναφορές

1. Αγραφιώτης Δ. Υγεία, Αρρώστια, Κοινωνία. Τόποι και Τρόποι σύμπλεξης. ΤΥΠΩΘΗΤΩ – Γ. Δαρδανός, Αθήνα, 2003, 260-262,.
2. Sarafino EP. Health Psychology. Biopsychosocial interactions (3rd ed). Wiley, New York, 1999.
3. Καραδήμας ΕΧ. Ψυχολογία της Υγείας. Θεωρία και κλινική πράξη. ΤΥΠΩΘΗΤΩ – Γ. Δαρδανός, Αθήνα, 2005, 40.

Ο Γιώργος Κουλιεράκης σπούδασε Ψυχολογία στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην κλινική ψυχολογία, στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και στην ψυχολογία της υγείας (M.Sc. Ph.D.), στο Πανεπιστήμιο Stirling, στη Σκωτία. Από το 1994, κατέχει τη θέση του Επιστημονικού Συνεργάτη στον Τομέα Κοινωνιολογίας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας, με βασικά καθήκοντα την εκπαίδευση και την έρευνα, ενώ από το 2013, έχει την διοικητική και ακαδημαϊκή ευθύνη και διοίκηση του Τομέα.

Τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη μελέτη, κατανόηση και ερμηνεία, μέσω ψυχολογικών παραμέτρων, των συμπεριφορών υγείας των χρηστών και του προσωπικού των υπηρεσιών υγείας, αλλά και ειδικών ομάδων, όπως οι κρατούμενοι και το προσωπικό των καταστημάτων κράτησης. Επίσης, τα ενδιαφέροντά του στρέφονται στη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση και την υγεία του πληθυσμού. Έχει διδάξει σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, σε πολλά σεμινάρια και προγράμματα κατάρτισης και έχει συγγράψει εκπαιδευτικά εγχειρίδια και άρθρα σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά με ή χωρίς κριτές. Έχει συμμετοχές, ως ομιλητής, σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια.

Είναι μέλος της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας, της European Health Psychological Society (2011-15: εθνικός εκπρόσωπος), πρόεδρος του Δ.Σ. της Ελληνικής Εταιρείας Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης σε Καταστάσεις Μαζικών Καταστροφών και μέλος της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Εθελοντών Αιμοδοτών.

Από το 2006, είναι πιστοποιημένος εκπαιδευτής του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Αφιέρωμα

ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΛΟΥΡΑ

Θα έλεγε κανείς, βλέποντας αυτές τις φωτογραφίες, ότι θα κάναμε αφιέρωμα για τον ιδανικό προορισμό των διακοπών σας. Και πράγματι, το νησί των σφουγγαράδων είναι ο ιδανικός προορισμός μιας και συνδυάζει τη θάλασσα με το βουνό, την ηρεμία και τη γαλήνη με την περιπέτεια και την απόδραση. Εμείς όμως θα επικεντρωθούμε σε έναν Σύλλογο με ιδιαίτερο σκοπό. Ο

Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών και Δωρητών Οργάνων Καλύμνου "Ο Άγιος Παντελεήμων" είναι ένας δραστήριος σύλλογος που δίνει το δικό του αγώνα σε ένα ακριτικό νησί. Για πολλά χρόνια υπήρξε πανελλαδικά ο πρώτος Σύλλογος, αναλογικά με τον πληθυσμό, σε προσφορά αίματος και από την ίδρυση του μέχρι και το 2015, πρώτος στο Γ.Ν.Α. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΥ.

Στο τιμόνι του Συλλόγου, η πάντα δραστήρια και μαχητική Πρόεδρος, κυρία Ελένη Βάλλα-Σταυροπούλου, η οποία, από πολύ νωρίς, ασχολήθηκε με τον εθελοντισμό: 20 χρόνια υπηρεσιών ως αντιπρόσωπος της Unicef, 18 χρόνια στο Φιλανθρωπικό Σωματείο «Άγιος Νικόλαος», ενώ από το 2008 είναι επικεφαλής μιας θεσμοθετημένης προσπάθειας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας της Καλύμνου για την Πρόληψη του Καρκίνου του Μαστού. Σε μια ανατρεπτική συνέντευξη, η κ. Βάλλα-Σταυροπούλου μας μιλάει για τις δράσεις, τις όμορφες αλλά και τις άσχημες στιγμές που βρίσκει στο πέρασμά του ένας σύλλογος.

Το 2015, σε χαλεπούς καιρούς, με την προσφορά μας και την επιμονή μας καταφέραμε το Όραμα μας να γίνει πραγματικότητα. Μετά από πολλών χρόνων προσπάθειες ο Σύλλογος με τη συμβολή της Ομοσπονδίας μας και της Διοίκησης του Νοσοκομείου μας συνέβαλε ώστε να λειτουργεί ο Σταθμός Αιμοδοσίας στο Νοσοκομείο από τις 17 Απριλίου 2015.

Ερ.: Πότε δημιουργήθηκε ο Σύλλογος και πόσα μέλη αριθμεί;

Απ.: Ο Σύλλογος ιδρύθηκε το 1984 και επαναλειτούργησε το Νοέμβρη του 1999. Αριθμεί δύο χιλιάδες εννιακόσια είκοσι (2.920) μέλη.

Ερ.: Πόσο τακτικά κάνετε αιμοδοσίες;

Απ.: Μέχρι και το 2011 οργανώναμε 3-4 αιμοληψίες το χρόνο σε συνεργασία με το Ιπποκράτειο. Το 2015 είχαμε μόνο μια το Νοέμβρη, λόγω της ίδρυσης και λειτουργίας του Σταθμού Αιμοδοσίας στο Νοσοκομείο μας.

Ερ.: Γνωρίζετε πόσες είναι οι ανάγκες της Καλύμνου σε αίμα και αν αυτές καλύπτονται;

Απ.: Δεν έχουμε στοιχεία από τη λειτουργία του Σταθμού Αιμοδοσίας, παρά τις επανειλημμένες μας οχλήσεις και μόνη υπεύθυνη και ενήμερη υπηρεσία για αυτά είναι το ΕΚΕΑ. Στον τόπο μας η λειτουργία του Συλλόγου μας μέχρι και τον Απρίλη του 2015, που λειτούργησε ο Σταθμός Αιμοδοσίας, αποτελούσε **αναγκαιότητα** και κατάφερνε, έχοντας την ευθύνη της διακίνησης αίματος, να καλύπτει τις ανάγκες **ΟΛΩΝ** των συντοπιτών μας εντός και εκτός Καλύμνου, καθώς και τις ανάγκες του Νοσοκομείου και των νοσηλευομένων από τα γύρω νησιά. Είμαστε υπερήφανοι γιατί εμείς οι Εθελοντές Αιμοδότες για 15 και πλέον χρόνια, διαφυλάττοντας την αξιοπρέπεια των συντοπιτών μας προσφέραμε το αίμα μας, το πολυτιμότερο αγαθό, με περισσή αγάπη ως «Δώρο Θεού» σε όλους τους συντοπίτες μας.

Ερ.: Έχετε τη συνεργασία και τη στήριξη δημόσιων και ιδιωτικών φορέων;

Απ.: Θεωρητικά και περιστασιακά πάντα, συμπεριλαμβανομένης και της Εκκλησίας μας. Μετά τη λειτουργία του Σταθμού Αιμοδοσίας στο Νοσοκομείο μας, παρά τις οδηγίες του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας, η Υπηρεσία Αιμοδοσίας αρνείται τη συνεργασία με το Σύλλογό μας. Ο Σύλλογός μας από το 2013 καλύπτει τις ανάγκες λειτουργίας του από την ευγενική χορηγία του Νέου Ευεργέτη του Τόπου μας, ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤ. ΧΑΛΙΚΟΥ.

Ερ.: Εκτός από την αιμοδοσία, ασχολείστε και με τη δωρεά οργάνων και μυελού των οστών. Στα πλαίσια αυτά, ποιες δράσεις υλοποιείτε;

Απ.: Συνεργαζόμαστε με το ΚΕΔΜΟΠ «ΧΑΡΙΣΕ ΖΩΗ» και εδώ και ένα χρόνο συστηματικά ξεκινήσαμε την εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της τοπικής μας κοινωνίας. Μάλιστα, στις 29 Αυγούστου είχαμε την «ευλογία Θεού» ένας δότης μας να κάνει τη Μεταμόσχευση Μυελού των Οστών στο Γ.Ν. Αττικόν και να γίνει παράδειγμα προς μίμηση σε πολλούς συμπατριώτες μας.

Ερ.: Ο Σύλλογός σας έχει λάβει σημαντικές διακρίσεις στο παρελθόν.

Απ.: Ο Σύλλογος βραβεύτηκε για την κοινωνική του προσφορά από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας το 2001, από τον Ιατρικό Σύλλογο Επαρχίας Καλύμνου το 2009, από την ΠΟΣΕΑ το 2014, από την Ένωση Γονέων και Κηδεμόνων το 2016 και από το Λύκειο Ελληνίδων (Παράρτημα Καλύμνου) το 2017.

Ερ.: Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο πιο σημαντικός λόγος που το εθελοντικό κίνημα της αιμοδοσίας στην Ελλάδα δεν έχει τα αποτελέσματα που θα θέλαμε;

Απ: Καταρχήν ζούμε σε μια κοινωνία απαιδευτή και ισοπεδωτική. Υπάρχει σύγχυση εννοιών, απαιτήσεων και υποχρεώσεων μας ως πολίτες! Το Κράτος μας υπολειτουργεί και οι Νόμοι ή δεν εφαρμόζονται ή παρερμηνεύονται κατά το δοκούν από τους Κρατικούς Λειτουργούς. Δεν υπάρχει έλεγχος, επιβράβευση και τιμωρία!

-Να υπάρχει **συνεργασία** Υπηρεσιών Αιμοδοσίας και Συλλόγων και πολλάκις να επιβάλλεται στους Δημοσίους Υπαλλήλους από τις Προϊσταμένες τους Αρχές, εφόσον δεν γίνεται αντιληπτή η προσφορά και οι λόγοι λειτουργίας των Συλλόγων.

-Επιβάλλεται η συνεργασία με την Εκκλησία και τους Τοπικούς και Κρατικούς Φορείς.

-Πιστεύοντας πως το μέλλον στηρίζεται στην **παιδεία της νεολαίας** μας, να αναλώσουμε τις δυνάμεις μας συνεργαζόμενοι με τα Σχολεία, τους εκπαιδευτικούς και τους Συλλόγους Γονέων.

Ευτυχώς η συγκυρία της Οδηγίας από το Υπουργείο Παιδείας να τιμάται από τα Σχολεία η 7η Νοέμβρη ως «Ημέρα Εθελοντικής Αιμοδοσίας και Δωρεάς Μυελού των Οστών».

Ερ.: Σε όλα αυτά τα χρόνια πορείας του Συλλόγου, υπάρχει κάτι που θυμάστε έντονα και θα θέλατε να το μοιραστείτε μαζί μας;

Απ: Υπήρξαν γεγονότα και στιγμές που πραγματικά μας ενεθάρρυναν και άλλες που μας απογοήτευσαν.

Μια από αυτές τις όμορφες και αξέχαστες στιγμές είναι σαν αυτή: Αιμοδότης που για πρώτη φορά θέλησε να δώσει αίμα και οι νοσηλευτές δεν κατάφεραν να βρουν φλέβα. Ο ίδιος επέμενε δηλώνοντας πως «εγώ είπα θέλω να γίνω Εθελοντής Αιμοδότης, είμαι υγιής και θα γίνω! Δεν σηκώνομαι από την καρέκλα. Είστε υποχρεωμένοι να βρείτε τη φλέβα» Έγιναν 6 φλεβοκεντήσεις και τα κατάφερε!

Από το 2004 με οδηγίες του Ιπποκράτειου, η διακίνηση αίματος γινόταν από την Πρόεδρο του Συλλόγου και περιστασιακά από άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ως υπεύθυνοι της διακίνησης αίματος ακούσαμε, αντιμετωπίσαμε και είχαμε υποστεί πολλά και δύσκολα. Αυτό που ήταν δύσκολο να κατανοήσουμε ήταν και είναι πως παρά το γεγονός ότι ο Σύλλογος έκανε τη διακίνηση του αίματος και εξυπηρετούσε όλους τους συμπατριώτες μας με τη φιλοσοφία του «Όλοι για Όλους» και «είναι Δώρο Θεού και ως Δώρο προσφέρεται», πέρασαν χρόνια για να αντιληφθούν την προσφορά του Συλλόγου Ταγοί και πολιτικά πρόσωπα.

Αξίζει να επισημάνουμε πως με την έλλειψη Σταθμού Αιμοδοσίας και την αδρανοποίηση του Συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών για αρκετά χρόνια, οι συμπατριώτες μας ταξίδευαν στο γειτονικό νησί για να αιμοδοτήσουν.

Το χρέος του Εθελοντή έγινε δικαίωμα του λήπτη!

Χαρακτηριστικό του λήπτη η αγνωμοσύνη!

Χαρακτηριστικό του Εθελοντή Αιμοδότη η αδιαφορία για τη λειτουργία του Συλλόγου.

Ως καλοί Σαμαρείτες, κάνουν την καλή τους πράξη και αυτό είναι!

Η ευθύνη και η κριτική αφορούν αποκλειστικά την Πρόεδρο και ίσως ένα ή δυο μέλη του Δ.Σ.

Ερ.: Σε αυτή τη δύσκολη περίοδο που διανύουμε, ποιο είναι το μήνυμα που θα θέλατε να δώσετε;

Απ.: Στην εποχή του καταναλωτισμού και της αφθονίας, υπάρχουν αρκετοί ευημερούντες καλοθελητές. Όμως, αυτοί συνήθως λειτουργούν περιστασιακά και δεν συμβάλλουν στην επίλυση προβλημάτων. Απλά λειτουργούν για το φαίνεσθαι, γιατί περιστασιακά τους ευχαριστεί να συμμετέχουν και να προσφέρουν, όμως έτσι, τα προβλήματα δεν βρίσκουν τη λύση τους γιατί συνήθως δεν υπάρχει συνέχεια και προοπτική για το μέλλον.

Οι συνειδητοποιημένοι Εθελοντές Αιμοδότες αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση. Οι γνήσιοι Εθελοντές έχουν τα χαρακτηριστικά που μπορούν να στηρίξουν αλλαγές για ένα καλύτερο αύριο. Δυστυχώς αυτό το ανθρωπινό Δυναμικό μένει ανεκμετάλλευτο από Κράτος και Φορείς.

Τα υπόλοιπα μέλη του Δ.Σ. που δεν παρευρέθηκαν στη συνέντευξη είναι:

ΜΙΚΕΣ ΕΛΛΗΝΑΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΑΤΣΑ, ΗΛΙΑΣ ΝΥΣΤΑΖΟΣ, ΤΑΚΗΣ ΣΚΥΛΛΑΣ, ΣΟΦΙΑ ΚΑΠΕΤΑΝΗ, ΜΑΡΙΑ ΜΑΚΑΡΟΥΝΑ και ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΙΑΛΛΟΥΡΗΣ.

Μπορείτε να βρείτε το Σύλλογο στο:

seadosap.kalymnos@gmail.com και στο Facebook

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ Γ.Ν. ΚΙΛΚΙΣ, ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ο κ. Κοντογιώργου Νικόλαος είναι Διευθυντής της Αιμοδοσίας του Γενικού Νοσοκομείου Κιλκίς, ενώ από το 2013 είναι και Διευθυντής του Εργαστηριακού Τομέα. Τελείωσε την ειδικότητα της Αιματολογίας το 1993 στο ΑΝΘ Θεαγένειο.

Ερ.: Είναι γνωστό ότι η χώρα μας δεν είναι αυτάρκης σε αίμα. Ποια είναι η εικόνα της αιμοδοσίας για το Νομό Κιλκίς;

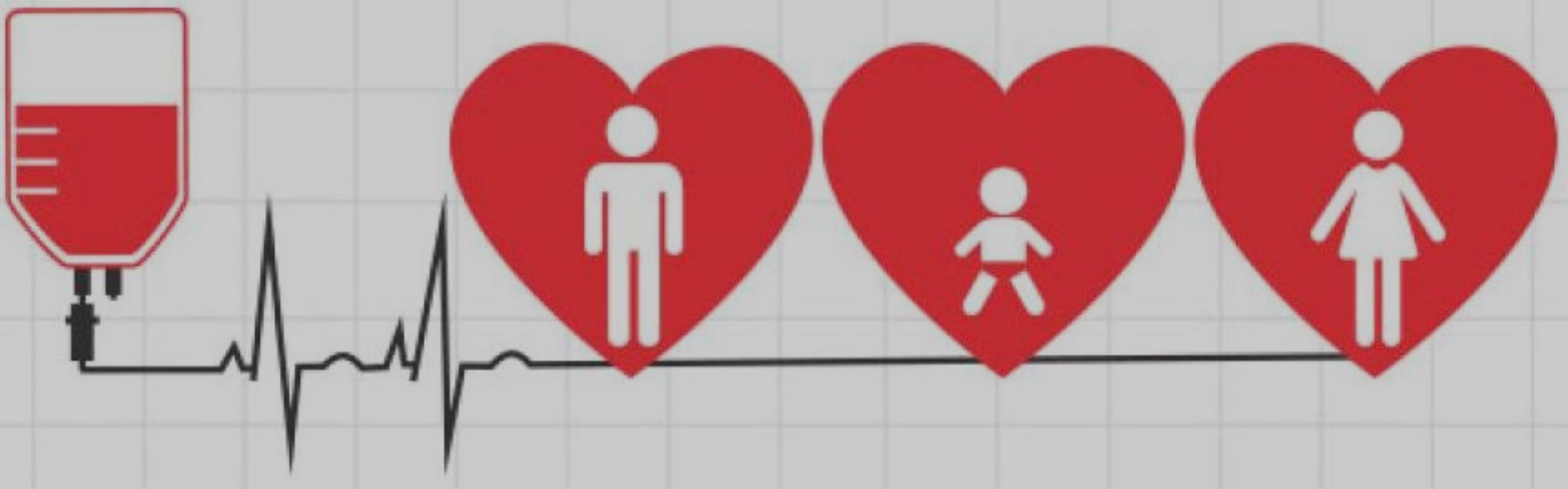
Απ.: Η εικόνα στο Νοσοκομείο Κιλκίς είναι αρκετά ικανοποιητική λαμβάνοντας υπ'όψιν και τις πολλές χειρουργικές επεμβάσεις που προγραμματίζονται στο Νοσοκομείο μας, κυρίως από την Ορθοπεδική Κλινική, η οποία εξυπηρετεί και περιστατικά εκτός Νομού Κιλκίς. Ενδεικτικά σας αναφέρω ότι, παρά τη μείωση των αιμοδοτών που έχουμε τα τελευταία χρόνια, το 2016 για το Νοσοκομείο Κιλκίς και Γουμένισσας διαθέσαμε το 78,7% (2217 μονάδες) του αίματος που συλλέξαμε ενώ το υπόλοιπο 21,3% (600 μονάδες) τις διαθέσαμε σε άλλες Αιμοδοσίες κυρίως των Νοσοκομείων της Θεσσαλονίκης. Βεβαίως παρατηρούνται και ελλείψεις κυρίως το καλοκαίρι (όπως συμβαίνει σε όλη την Ελλάδα) και σπανιότερα μέσα στην υπόλοιπη χρονιά και αφορούν κυρίως περιστατικά με σπάνιες ομάδες αίματος. Τα τελευταία χρόνια δυστυχώς παρατηρείται και το φαινόμενο της συχνής έλλειψης αντιδραστηρίων στο Τμήμα μας λόγω ελλιπούς χρηματοδότησης, με αποτέλεσμα ενώ υπάρχει επάρκεια μονάδων αίματος να μην μπορούν να διακινηθούν γιατί δεν μπορεί να γίνει ο απαιτούμενος εργαστηριακός έλεγχος.

Ερ.: Υπάρχουν προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα Τμήματα Αιμοδοσίας των Νοσοκομείων;

Απ.: Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Αιμοδοσίες της χώρας αφορούν κυρίως την έλλειψη Ιατρικού και Νοσηλευτικού προσωπικού, η οποία στα επαρχιακά Νοσοκομεία είναι πολύ μεγάλη με αποτέλεσμα πολλές φορές την αδυναμία κάλυψης των εξορμήσεων και την αναγκαστική συνδρομή ιατρών από άλλα τμήματα. Επίσης η κατά διαστήματα σημαντική έλλειψη διαφόρων υλικών, όπως αντιδραστηρίων για τον έλεγχο των φιαλών αίματος, ασκών αίματος κ.ά. δυσχεραίνουν αρκετά το έργο της Αιμοδοσίας. Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα σε πολλές Αιμοδοσίες είναι η έλλειψη σύμβασης με εταιρία μεταφοράς αίματος που σε συνδυασμό με την έλλειψη οχήματος και οδηγού αποκλειστικά για την Αιμοδοσία καθιστούν δυσχερή έως αδύνατη την επείγουσα μεταφορά αίματος μεταξύ των υπηρεσιών Αιμοδοσίας.

Ερ.: Υπάρχουν τοπικοί φορείς και σύλλογοι που βοηθούν το έργο σας;

Απ.: Όλοι οι σύλλογοι εθελοντών αιμοδοτών του Νομού Κιλκίς στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους έχουν σταθεί αλληλέγγυοι στο έργο της Αιμοδοσίας. Ιδιαίτερα όμως πρέπει να αναφερθεί η πολύ σημαντική προσφορά του Ερυθρού Σταυρού Κιλκίς τόσο σε επίπεδο προσέλκυσης εθελοντών αιμοδοτών και διοργάνωσης αιμοληψιών, όσο και σε επίπεδο υλικοτεχνικής υποστήριξης προς την υπηρεσία Αιμοδοσίας του Νοσοκομείου Κιλκίς. Βεβαίως και άλλοι φορείς όπως ο Δήμος Κιλκίς, το Εμπορικό Επιμελητήριο, η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Κιλκίς αλλά και μεμονωμένοι πολίτες έχουν σταθεί αρωγοί στο έργο της Αιμοδοσίας.

Ερ.: Είναι ελπιδοφόρο ότι πλέον στην Ελλάδα οι εθελοντές αιμοδότες είναι περισσότεροι από τους αιμοδότες αντικατάστασης, ωστόσο αυτό δεν αρκεί. Τι πιστεύετε ότι θα μπορούσε να λύσει το πρόβλημα της μη αυτάρκειας σε αίμα στη χώρα μας;

Απ.: Το πρόβλημα της μη αυτάρκειας σε αίμα της πατρίδας μας είναι πράγματι σημαντικό. Αυτό που χρειάζεται κατά τη γνώμη μου είναι η κινητοποίηση και εντατικοποίηση των προσπαθειών από όλους τους αρμόδιους φορείς (Υπουργείο Υγείας, Υπηρεσίες Αιμοδοσίας, Σύλλογοι Εθελοντών Αιμοδοτών, Ενεργοί Πολίτες) προς την κατεύθυνση της προώθησης του ιδεώδους της Αιμοδοσίας. Η προβολή και ανάδειξη της σημασίας και της ανάγκης για αιμοδοσία από όλα τα μέσα ενημέρωσης καθώς και η ευαισθητοποίηση όλων των δυνητικά ικανών πολιτών για αιμοδοσία θα μπορούσε να αυξήσει την προσφορά αίματος στη χώρα μας. Τέλος σημαντική βοήθεια μακροπρόθεσμα θα προσέφερε η ενσωμάτωση στο εκπαιδευτικό μας σύστημα δράσεων προώθησης της εθελοντικής αιμοδοσίας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

Ερ.: Το Εθνικό Μητρώο Αιμοδοτών που έχει ξεκινήσει το ΕΚΕΑ, πιστεύετε ότι θα βοηθήσει;

Απ.: Ναι είναι σίγουρο ότι θα βοηθήσει και κυρίως όσον αφορά στην καλύτερη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού των εθελοντών αιμοδοτών και στην καλύτερη διαχείριση των μονάδων αίματος από τις Υπηρεσίες Αιμοδοσίας. Επίσης είναι βέβαιο ότι θα συμβάλλει σημαντικά στην μεγαλύτερη ασφάλεια των ίδιων των εθελοντών αιμοδοτών αλλά και των διακινούμενων φιαλών αίματος.

Ερ.: Ένα μήνυμα, μια ευχή που θα θέλατε να δώσετε για το 2017;

Απ.: Το μήνυμα που θα ήθελα να περάσω είναι ότι η αιμοδοσία δεν αποτελεί απλώς μια ευγενική πράξη αλλά είναι το καλύτερο δώρο ζωής που μπορεί να δώσει κανείς στο συνάνθρωπό του. Εύχομαι λοιπόν όλο και περισσότεροι να αποκτήσουν συνείδηση εθελοντή αιμοδότη ώστε να γίνει το 2017 η πρώτη χρονιά που η πατρίδα μας θα γίνει αυτάρκης σε αίμα.

Ευχαριστούμε τον κ. Κοντογιώργου για την παραχώρηση της συνέντευξης